

[Niels Westerby.]

ikke så meget er udtryk for et sindelags-skifte, som det er et forsøg på drilleri over for regeringen. Men når finansministeren siger, at der er vel chance for, at han kan glæde sig over, at de konservative vil give tilslutning til en finanspolitisk stramning, så tror jeg, at finansministeren ikke helt har gjort sig klart det nye politiske klima, som regeringen selv har anbragt sig i. For spørgsmålet er jo, om regeringen overhovedet får lov af SF til at bede om en finanspolitisk stramning; kan det overhovedet lade sig gøre? Vil det kunne passere kontaktudvalget? Vil det kunne passere med den aftale, man har med SF om, at merværdiafgiften ikke må blive strammet? Jeg stiller mig stærkt tvivlende over for det. Det vil være nemt at få SF med, når der skal deles penge ud, men det vil sikkert blive meget svært, når der skal kræves penge ind. (*Aksel Larsen*: Nej!

Henry Christensen: Ja, vi må jo se at få klarlagt disse problemer med finansministerens udtalelser, også for fremtidens skyld, så hvis vi nu kunne træffe den aftale, at finansministeren, når han i fremtiden siger noget til os, føjer til: dette her mener jeg, eller: dette er noget, jeg skal sige, så vidste vi, hvor vi har finansministeren, og det kunne måske være praktisk.

Må jeg videre sige til finansministeren, at jeg kan ikke rigtig forstå eller godkende, at han siger, at han undrer sig over, at venstre går ind i en drøftelse om kasseoverskuddets størrelse med en kritisk indstilling over for regeringen. Jeg kan ikke rigtig se berettigelsen af, at finansministeren kommer med den bebrejdelse. I 1965-66 forhandlede vi med regeringen, dengang stod regeringen på det standpunkt, at der skulle være 1.200 mill. kr. i kasseoverskud og ikke én krone mindre; det var et helt trylletal, man var nået frem til. Vi accepterede at forhandle med regeringen på det grundlag. I 1966-67 gennemførte vi et forlig med regeringen, hvor venstre medvirkede til at tilvejebringe kasseoverskuddet, der nu opgøres til 800 millioner; det var budgetteret til 785 millioner.

Det, vi somme tider har sagt til regeringen, er, at den gør fejl i så ensidigt at hæfte sig alene ved kasseoverskudsteorien; det er

ét led i den økonomiske politik, der kan bruges mere eller mindre afhængigt af de skiftende situationer. Nu er det, som om regeringen meget voldsomt ændrer sit standpunkt, og derfor må det være rimeligt at gøre en bemærkning hertil, uden at finansministeren skal undre sig over det og mene, at det er vi ikke berettiget til.

Jeg må også sige, når finansministeren stiller op i forbindelse med den kommende økonomiske udvikling, at det modsvares af en købekraftsbegrænsning på 2.000 millioner vedrørende momsen, at det gælder jo ikke for det kommende finansår, det tal har intet med det kommende finansår at gøre, og alt, hvad man får ind i merværdiafgift, giver man jo ud i kompensationer, fortrinsvis til de grupper i befolkningen, der anvender hele deres indkomst til forbrug; det må derfor med ind i den samfundsøkonomiske vurdering. Dette bytteri er der snarere en ekspanderende udvikling i end det modsatte. Dernæst er det rigtigt, at man fører en del af befolkningens købekraft over i erhvervslivet, i erhvervslivet; der i øjeblikket i forvejen udnytter de kreditkilder, der er, så meget, som det er gør ligt; skal man derfor vurdere den samfundsøkonomiske virkning deraf, må man efter mit skøn nok regne med, at så betyder det et øget pres på anlægssektoren. Det er ønskeligt, hvis dette pres kan modsvares af en øget kapacitet, men der er jo ikke arbejdskraft ledig, heldigvis, kan vi sige; derfor bliver virkningen jo et almindeligt øget pres, efter alt at dømme, på den inflationskedel, der jo har kopt mere end rigeligt.

Jeg må måske i den forbindelse føje til, at når man skal vurdere den nærmest kommende samfundsmæssige udvikling, må man erindre, at nu er det ikke alene statens budgetter, der ekspanderer, og de ekspanderer jo endda i år måske knap så voldsomt som sidste år, men til gengæld — det ved indenrigsministeren jo adskilligt om — er der en voldsom vækst i de kommunale budgetter i år, en vækst, der ikke mindst sætter ind også på anlægssektoren. Ikke med mine ord sagt, at der ikke er behov for disse opgaver, men de er der bare, og de bliver altså forsøgt løst, og derfor er der nu igen et stærkt tryk under den samfundsøkonomiske kedel, ikke mindst hvad bygge- og anlægsvirksomheden angår. Og regeringen skulle vel for